

แบบฝึกหัด

วิชาศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก ชัมเมอร์ เทอม 3 ปี 2567 / พ.ศ. 2568

ฐานะ ๒ (กิจในพระศาสนา)

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

31. "ฐานะ ๒" ในพระพุทธศาสนา หมายถึงภารกิจหรือหน้าที่หลักกี่ประการที่พระภิกษุสงฆ์พึงปฏิบัติ?

ก. ๑ ประการ

ข. ๒ ประการ

ค. ๓ ประการ

ง. ๔ ประการ

32. ฐานะในพระศาสนาข้อใดที่หมายถึงกิจในการศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย หรือการศึกษาพระปริยัติธรรม?

ก. วิปัสสนาฐานะ (Vipassanadhura)

ข. สังฆกรรมฐานะ (Sanghakamma dhura)

ค. คัมภีรฐานะ (Granthadhura)

ง. อุปัชฌายกฐานะ (Upatthaka dhura)

33. การเจริญสติปัญญา พิจารณาไตรลักษณ์ และมุ่งสู่การบรรลุมรรค ผล นิพพาน จัดอยู่ใน
ธรรมาในพระพุทธศาสนา?

- ก. คันถธุระ (Granthadhura)
- ข. สीलานุสสติธุระ (Silanussati dhura)
- ค. วิปัสสนาธุระ (Vipassanadhura)
- ง. จาคานุสสติธุระ (Caganussati dhura)

34. จากเนื้อหาที่กำหนด ธรรมาทั้ง ๒ ในพระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์กันอย่างไร?

- ก. คันถธุระมีความสำคัญมากกว่าวิปัสสนาธุระ
- ข. วิปัสสนาธุระเป็นเพียงส่วนเสริมของคันถธุระ
- ค. ธรรมาทั้ง ๒ มีความสำคัญเท่าเทียมกันและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- ง. ธรรมาทั้ง ๒ ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

35. การแสวงหาความรู้ในศาสตร์ต่างๆ การอ่าน และการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ สามารถเทียบเคียงได้กับธุดะใดในพระพุทธศาสนา สำหรับบุคคลทั่วไป?

- ก. วิปัสสนาธุดะ (Vipassanadhura)
- ข. สังฆกรรมธุดะ (Sanghakamma dhura)
- ค. คัมภีร์ธุดะ (Granthadhura)
- ง. อุปัฏฐากธุดะ (Upatthaka dhura)

.....

เรื่องศึกษา ๓ (ข้อปฏิบัติสำหรับการศึกษา)

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

36. ศึกษา ๓ ในพระพุทธศาสนา หมายถึงข้อปฏิบัติหลักกี่ประการสำหรับการศึกษาและพัฒนาตนเอง?

- ก. ๑ ประการ
- ข. ๒ ประการ
- ค. ๓ ประการ
- ง. ๔ ประการ

37. ลึกขาข้อใดที่มุ่งเน้นการฝึกฝนความประพฤติทางกายและทางวาจาให้ดีงาม บริสุทธิ์ และถูกต้องตามหลักศีลธรรม?

- ก. อธิจิตตสิกขา (Adhicittasikkhā)
- ข. อธิปัญญาสิกขา (Adhipaṅkāsikkhā)
- ค. อธิศีลสิกขา (Adhisīlasikkhā)
- ง. สมาธิสิกขา (Samādhisikkhā)

38. การฝึกจิตให้มีสติ ตั้งมั่น สงบ และบริสุทธิ์ จัดอยู่ในลึกขาข้อใด?

- ก. อธิศีลสิกขา (Adhisīlasikkhā)
- ข. อธิปัญญาสิกขา (Adhipaṅkāsikkhā)
- ค. อธิจิตตสิกขา (Adhicittasikkhā)
- ง. วิปัสสนากรรมฐานสิกขา (Vipassanākammatthānasikkhā)

39. สิกขาข้อใดที่มุ่งเน้นการพัฒนาปัญญาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสัจธรรม ความเป็นจริงของโลกและชีวิตตามที่เป็นจริง?

- ก. อธิศีลสิกขา (Adhisīlasikkhā)
- ข. อธิจิตตสิกขา (Adhicittasikkhā)
- ค. อธิปัญญาสิกขา (Adhipaṇṇāsikkhā)
- ง. ไตรสิกขา (Trisikkhā)

40. จากเนื้อหาที่กำหนด สิกขา ๓ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรในกระบวนการปฏิบัติ?

- ก. ปัญญาเป็นพื้นฐานของศีลและสมาธิ
- ข. สมาธิเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติ
- ค. ศีลเป็นพื้นฐานของการพัฒนาจิตใจที่สงบและมั่นคง
- ง. สิกขา ๓ ไม่มีความเชื่อมโยงกัน

.....

เรื่องภาวนา ๔ (การฝึกอบรม)

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

41. "ภาวนา ๔" ในพระพุทธศาสนา หมายถึงวิธีการฝึกฝนและพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ที่ประการ?

ก. ๒ ประการ

ข. ๓ ประการ

ค. ๔ ประการ

ง. ๕ ประการ

42. การฝึกอบรมตนเองในด้านกายภาพ การรักษาสุขภาพ และการประพาสกุศลทางกาย จัดอยู่ในภาวนาข้อใด?

ก. ศีลภาวนา (Sīlabhāvanā)

ข. จิตตภาวนา (Cittabhāvanā)

ค. ปัญญาภาวนา (Paññābhāvanā)

ง. กายภาวนา (Kāyabhāvanā)

43. ภาวนาข้อใดที่เน้นการพัฒนาความประพฤติทางกายและวาจาให้บริสุทธิ์ ถูกต้องตามหลักศีลธรรม และละเว้นจากความชั่ว?

- ก. กายภาวนา (Kāyabhāvanā)
- ข. จิตตภาวนา (Cittabhāvanā)
- ค. ศีลภาวนา (Sīlabhāvanā)
- ง. ปัญญาภาวนา (Paññābhāvanā)

44. การฝึกจิตให้มีสติ ตั้งมั่น สงบ และพัฒนาคุณธรรมในจิตใจ เช่น เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา จัดอยู่ในภาวนาข้อใด?

- ก. กายภาวนา (Kāyabhāvanā)
- ข. ศีลภาวนา (Sīlabhāvanā)
- ค. ปัญญาภาวนา (Paññābhāvanā)
- ง. จิตตภาวนา (Cittabhāvanā)

45. การศึกษาใคร่ครวญในหลักธรรม การพิจารณาไตรลักษณ์ และการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อให้เห็นแจ้งในสภาวะธรรม จัดอยู่ในภาวนาข้อใด?

- ก. กายภาวนา (Kāyabhāvanā)
- ข. ศีลภาวนา (Sīlabhāvanā)
- ค. จิตตภาวนา (Cittabhāvanā)
- ง. ปัญญาภาวนา (Paññābhāvanā)

.....

เรื่องอิทธิบาท ๔ (คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ)

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

46. "อิทธิบาท ๔" ในพระพุทธศาสนา หมายถึงคุณธรรมหรือธรรมะกี่ประการที่เป็นบาทฐานนำไปสู่ความสำเร็จ?

- ก. ๒ ประการ
- ข. ๓ ประการ
- ค. ๔ ประการ
- ง. ๕ ประการ

47. คุณธรรมในอิทธิบาท ๔ ข้อใดที่หมายถึง ความพอใจรักใคร่ในสิ่งที่ทำ หรือความมีใจรักในกิจการนั้นๆ?

- ก. วิริยะ (Viriya)
- ข. จิตตะ (Citta)
- ค. วิมังสา (Vimansā)
- ง. ฉันทะ (Chanda)

48. ความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจการนั้นๆ โดยไม่ย่อท้อ จัดอยู่ในคุณธรรมข้อใดของอิทธิบาท ๔?

- ก. ฉันทะ (Chanda)
- ข. จิตตะ (Citta)
- ค. วิริยะ (Viriya)
- ง. วิมังสา (Vimansā)

49. คุณธรรมในอิทธิบาท ๔ ข้อใดที่หมายถึง ความมีใจจดจ่อ เอาใจใส่ในสิ่งที่ทำ หรือความมีสมาธิและความตั้งใจมั่น?

- ก. วิริยะ (Viriya)
- ข. วิมังสา (Vimansā)
- ค. ฉันทะ (Chanda)
- ง. จิตตะ (Citta)

50. การพิจารณาทบทวน ไตร่ตรองในสิ่งที่ทำ และหาทางปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ จัดอยู่ในคุณธรรมข้อใดของอิทธิบาท ๔?

- ก. ฉันทะ (Chanda)
- ข. วิริยะ (Viriya)
- ค. จิตตะ (Citta)
- ง. วิมังสา (Vimansā)

.....

เรื่องมรรคมืองค์ ๘ (มัชฌิมาปฏิปทา)

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

51. มรรคมืองค์ ๘ หรือมัชฌิมาปฏิปทา เป็นหนทางอันประเสริฐที่มีองค์ประกอบกี่ประการ?

ก. ๔ ประการ

ข. ๖ ประการ

ค. ๘ ประการ

ง. ๑๐ ประการ

52. องค์ประกอบแรกและสำคัญที่สุดของมรรคมืองค์ ๘ ซึ่งเป็นพื้นฐานของความเข้าใจที่ถูกต้องคือข้อใด?

ก. สัมมาสังกัปปะ (Sammā-saṅkappa)

ข. สัมมาวาจา (Sammā-vācā)

ค. สัมมาทิฏฐิ (Sammā-diṭṭhi)

ง. สัมมาวายามะ (Sammā-vāyāma)

53. ความดำริชอบ หรือความคิดที่จะออกจากกาม ความคิดที่จะไม่พยาบาท และความคิดที่จะไม่เบียดเบียน จัดอยู่ในองค์ประกอบใดของมรรคมืองค์ ๘?

- ก. สัมมาวาจา (Sammā-vācā)
- ข. สัมมากัมมันตะ (Sammā-kammanta)
- ค. สัมมาสังกัปปะ (Sammā-saṅkappa)
- ง. สัมมาอาชีวะ (Sammā-ājīva)

54. การไม่พูดเท็จ การไม่พูดส่อเสียด การไม่พูดคำหยาบ และการไม่พูดเพ้อเจ้อ คือ ความหมายขององค์ประกอบใดในมรรคมืองค์ ๘?

- ก. สัมมากัมมันตะ (Sammā-kammanta)
- ข. สัมมาอาชีวะ (Sammā-ājīva)
- ค. สัมมาวาจา (Sammā-vācā)
- ง. สัมมาวายามะ (Sammā-vāyāma)

55. การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ และการไม่ประพฤติดีกในกาม คือความหมายขององค์ประกอบใดในมรรคมืองค์ ๘?

- ก. สัมมาอาชีวะ (Sammā-ājīva)
- ข. สัมมาวายามะ (Sammā-vāyāma)
- ค. สัมมากัมมันตะ (Sammā-kammanta)
- ง. สัมมาสติ (Sammā-sati)

56. การประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่ผิดต่อศีลธรรม คือความหมายขององค์ประกอบใดในมรรคมืองค์ ๘?

- ก. สัมมาวายามะ (Sammā-vāyāma)
- ข. สัมมาสติ (Sammā-sati)
- ค. สัมมาอาชีวะ (Sammā-ājīva)
- ง. สัมมาสมาธิ (Sammā-samādhī)

57. ความเพียรระวังอกุศลที่ยังไม่เกิดไม่ให้เกิดขึ้น การเพียรละอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว การเพียรสร้างกุศลที่ยังไม่เกิดไม่ให้เกิดขึ้น และการเพียรรักษาอกุศลที่เกิดขึ้นแล้วให้เจริญยิ่งขึ้น คือความหมายขององค์ประกอบใดในมรรคมืองค์ ๘?

- ก. สัมมาสติ (Sammā-sati)
- ข. สัมมาสมาธิ (Sammā-samādhī)
- ค. สัมมาวาทยามะ (Sammā-vāyāma)
- ง. สัมมาทิฏฐิ (Sammā-diṭṭhi)

58. การมีสติอยู่เสมอ รู้ตัวในทุกขณะของการกระทำ คำพูด และความคิด รวมถึงการพิจารณากาย เวทนา จิต และธรรม คือความหมายขององค์ประกอบใดในมรรคมืองค์ ๘?

- ก. สัมมาสมาธิ (Sammā-samādhī)
- ข. สัมมาทิฏฐิ (Sammā-diṭṭhi)
- ค. สัมมาสติ (Sammā-sati)
- ง. สัมมาสังกัปปะ (Sammā-saṅkappa)

59. การมีจิตใจที่ตั้งมั่น เป็นสมาธิอย่างถูกต้อง และการเจริญฌานต่างๆ ตามลำดับ คือ ความหมายขององค์ประกอบใดในมรรคมรรค ๘?

- ก. สัมมาทิฏฐิ (Sammā-diṭṭhi)
- ข. สัมมาสังกัปปะ (Sammā-saṅkappa)
- ค. สัมมาสมาธิ (Sammā-samādhī)
- ง. สัมมาวาจา (Sammā-vācā)

60. ลักษณะสำคัญของมรรคมรรค ๘ ที่หลีกเลี่ยงจากความสุดโต่งสองอย่างคืออะไร?

- ก. อริยสัจ ๔
- ข. ไตรลักษณ์
- ค. มัชฌิมาปฏิปทา (ทางสายกลาง)
- ง. ปฏิจจสมุปบาท

.....

